

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot
dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde
Wereldt gheleeft hebben**

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

Cap. V. Dat desen staet der Maeghden den vveduvvelijckeneen
houvvelijcken staet te boven gaet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

HET V. CAPITTEL.

Dat desen staet der maeghden den vveduvvelijckē ende houwvelijcken staet te boven gaet.

Dese saecke woꝛt ons vvoor al vvoor-gehouden vvan dē Wyse-man: *Alle gewichte en is niet weer- dich eene ziele die haer behout.* Als oft hy wilde segghen: Daer zijn verschepe staten inde H. Kercke/die elck hun ghewicht ende weerderinghe hebben; maer daer en is gheen ghewicht oft weerdicheyt/ die de maeghdelijckie supverheyt te boven gaet.

Eccl. 1. 2.

Wat onderschept tusschen dese dyp staten is/ ende hoe grootelijck den staet van supverheyt te boven gaet den weduwelijcken ende houwelijcken staet/ kan bliken upt het ghene den H. Hieronymus schrijft aen Pammachium op de woꝛden van den H. Lucas in het achtste capittel. *Vy lesen (sepdt hy) dat in den acker van goede aerde voort-ghebrocht wort de vrucht van hondertfout, van sestigfout, ende van dertichfout. Dese dryderley vrucht oft dese dry prijsen vā Christus gegunt, is te sien in dry vrouwen, die niet min van deuchde als van bloede maeghschap zijn.* Eustochium pluct de blommē vandē maeghdelijckē staet, Paula dorst in de moyelijcke vloer vandē weduwelijckē staet, Paulina bewaert een suyver bedde vanden houwelijcken staet. De moeder Paula vergeselschapt met sulcke twee dochters, beste hier op der aerden, het ghene dat Christus in den hemel beloeft heeft. Sy loopen alle dry met een gemoet naer de palmtack oft victorie; maer d' een loopt d' ander voor. Het zijn dry peerdē vā verscheyden hayre; maer met een eendrachtige wille trecken sy een iock vanden voerman: niet vrachtende om aengedreven te worden met de suweep; maer hittich hoorende alleen de stem vanden voerman. *Aufghelijck spreect den H. Vader in eenen brieu gheschreven aen Eustochium vande bewarenisse des supverhepds/ daer hy dese dyp staten verhaelt / ende d' eerste plaetse ende vricht gheeft aen den maeghdom / ende soo voorts. Dit thoont hy noch breeder in den boeck / dien hy tegen den ketter Iovinianus ghemaeckt heeft, al waer hy van het ghetal vā hondert / sestig / en dertich / datmen met verschepe*

Hieron. ep. 16. ad Pammach. m. ch. Luc. 8.

Idem ep. 22. ad Eustoch. cap. 6.

Idem lib. 1. contra Iovin. cap. 1.

¶ g ij s chepde

scheyde maniere van de vingheren te stellen plaech te betoonen / bequamelijck philosopheert. Hy gheeft noch verscheyde gelijckenissen op de selve plaetse van dyp staten. Vy vueten (sepdt hy) dat in een groot huys zijn verscheyde vaten, niet alleen gouden ende silveren, maer oock houten ende aerden; ende dat op het fundament Christi, dat den bouwver Paulus ghestelt heeft, sommighe daer op zimmeren goudt, silver, kostelijcke gesteenten; sommige hoy, hout, stoppelen.

2. Tim. 2.

1. Cor. 3.

Den H. Paulinus stelt oock dese ordze onder dese dyp staten / als hy schrijft aen Victricus bisschop van Rouwauen / hem veel gheluyt biedende / dat sijne Kercke sog flozeerde ende oher al vermaert was van dese dyp manieren van leuen. D' Apostelen (sepdt hy) verblyden hen in den onbevlechten maeghdom, gelijck in een tempel van een lichaem, dat Gode toe-geuuyet is, daer Christus in rust, ende sy mede-gasten zijn. Sy worden oock verfaet vade onverruvnbare suyver heyt der weduwen, die nacht ende dach in heylighe wercken ende goddelijcken dienst besich zijn. Sy worden oock vermaectt vande gehouvden, die nu Gode hun lichaem op-gedragen hebbē, ende leuen gelijck susters enda broeders, die met godt-vruchtighe ghebeden ende goede werken Christum zijn noodende tot een suyvere slaep-camer, om van hem besocht te worden. Hier sietmen hoe Paulinus de maeghdelijcke supberheyt onder dese dyp staten vooz aen stelt; al waert oock dat de gehouvden door ghemeyn consent in supberheyt leefden.

Den H. Aldelmus Bisschop vande west-Saxen / schrijft met korte woorden in een seker boeckken / dat hy ghemaectt heeft van den loff des maeghdoms: Aenghesien datter zijn dry staten inde H. Kercke, den maeghdom, den staet der ongehouwde, ende het houwelijck; wy hebben't gheleert door de Enghelesche openbaringhe, ist dat daen acht moet ghenomen zijn op de verdiensten; dat onder dese dry staten dese orden moet ghestelt worden, dat den maeghdom zy het goudt, den staet der ongehouwde het silver, het houwelijck het koper; den maeghdom zy rijckdommen, den staet der ongehouwde middelmaticheyt, het houwelijck armoede; den maeghdom zy den peys, den staet der ongehouwde een verlossinghe, het houwelijck een ghevanghenisse; den maeghdom zy de sonne, den staet der ongehouwde een brandende hoerse, het houwelijck de duysternissen; den maeghdom zy de

Aldelm. lib.
de laud.
virg. c. 2.

Conia.

*Coninghinne, den staet der onghewoude eene Me-vrouwe, het
houwelyck een dienaersse ende maerte.*

*Dit segghen dese HH. Vaders/ alle dese dyp staten
soo naer de vruchten / soo naer de ordze / soo naer de
weerde onder malkander vergheleckende. Ick sal
hier noch by-boeghen ertelijcke sententien der HH.
Vaderē/die alleē sprecken vandē maeghdelycken en
houwelycken staet/de weerde ende verschepdenthz des
selver/miet verschepde gelijkenisse ons boorhouwede.*

*Augustinus in synen boeck vanden maeghdom:
Daer en is gheen vruchtbaerheyt des lichaems, die vergheloc-
ken mach wordē met den maeghdom; oock des lichaems alleen;
want den maeghdom en wort niet ghe-eert om sy-selven, maer
om dat hy Gode toege-eyghent is: ende daerom isser oock eenen
geestelijckē maeghdom des lichaems, die de godt vruchtige ont-
houdinge belooft ende bewaert. VVant ghelijck niemant on-eer-
lijck sijn lichaem ghebruyckt, ten zy dat de hoosheyt eerst in
het herte is; alsoo en bewaert niemant de eer-baerheyt des li-
chaems, ten zy dat eerst in het hert de suyverheyt gheplant zy.
Voorts ghelijck de eerbaerheyt des houwelycx, al ist dat se in 's
vleesch bewaert wort, niet toe-geschreven en wort het vleesch,
maer het herte: hoe veel te meer ende hoe veel eerlijcker moet
onder de goederen des herten de onthoudinghe gestelt worden,
waer door de suyverheyt des vleeschs aenden schepper van zielen
ende lichaem belooft, toe-gewijet, ende bewaert wort?*

August. de
S. virgin.
cap. 8.

*Den heplighen Martinus vergheleickt het houwe-
welyck by een deel velts / dat aff-gheeten was van
de beesten; ende den maeghdelycken staet by een an-
der deel velts/het ghene noch gheheel stondt in sijne
jeught; d' oncuysheyt / aen een veldt / dat de ver-
kenen leelijck op-ghevoet hadden: sijne woorden
zijn dese: Dat eerste deel, het welck is aff-gheeten vande bee-
sten, draeght de ghedaente van het houwelyck; want al ist
dat het niet teenemaal en heeft verloren de gratie van het gras
nochtans behoudet gheene weerdicheyt der bloemen: maer
dat, het welck de verkenen, onsuivere dieren, hebben omghe-
graven, verthoont het vuyl beeldt der oncuysheyt. Ten laetsten,
dat deel, het welck gheene schade en heeft ghevoelt, verthoont
de glorie des maeghdoms, vrucht-barigh, weeldich in sijne ger-
singhe: hier is over-vloedigh de vrucht van het hoy, ende bo-
ven alle gedaente onderscheyden met blommen, als met glinsste-
rende pearlen verciert schiet het uyt sijne rayen, eene salige ge-
daente, ende Gode weerdigh; want daer en is niet by den*

Seu. Sulem
dial. 2. de
vit. S. Marti
cap. 11.

maeghdom te verghelycken.

Chrysoft. 1.
de virg. cap.
10.

Den heylighen Chrysoftomus seght soo: Den maeghdom is beter dan het houwelyck; ende ist dat u beliest, dat ick hier sal by voeghen hoe veel beter den maeghdom is; soo veel beter als den hemel is beter dan de aerde, de Enghelen dan de menschen &c.

Gregor. Naz.
Car. 2. de
virg.

Gregorius Nazianzenus seght: Dat den maeghdom is edelder dan het houwelyck, soo veel als edelder is de ziele dan het lichaem, den hemel dan de aerde, de eeuwichheydt dan de tydelijckheydt; ende in het corte, soo veel als Godt groter is dan den mensche.

D. Fulgent.
epist. ad
Proban.
cap. 9.

Den H. Fulgentius in eenen sekeren brief seght als dus: Vy segghen, dat den H. maeghdom met het meeste deel haerder verdienstlen vanden H. staet des houwelycks (al vvaer trouwen, die hen selven niet en kunnen onthouden) verschilt, soo veel als verschillen de beste dingen van de goede, de hooge van de leege, de hemelsche vande aertsche, de heylighste van die min heyligh zijn: soo veel als verschilt een onsterffelyck houwelyck van een sterffelyck, den geest van het vleesch, de cracht vande kranckheydt, de vrucht eender blijvende spruyt vande vrucht eende verganckelijck kindt, de gerusticheydt van de tribulatie, de stillicheydt van de beroert, het beste goet, het welck met blijfchap eeuwich is, van het goet dat met benauwtheydt eeners oogenblick duert.

Damas. 1. 4.
Ad. cap. 15.

Damascenus spreekt soo: Den staet der onghahouwede volghet na het leven der Enghelen; waer uyt kompt dat alsoo veel den Engel den mensche te boven gaet, soo veel oock den maeghdom beter is dan het houwelyck.

Met alle dese authorteyten der H. Vadersen/ ende verscheyde gelyckemissen onder dese dyp staten van de selve vooz-ghelouden/ kan men claerlyck sien/ van hoe groter weerden ende lof boven d' andere, is de maeghdelijcken staet ende supberheydt.